

TIDEVARVET

Vad har hänt?

SVERIGE FICK VID ARSSKIFTET två nya städer, Höganäs och Ljungby, som höglidigen invigdes. Under jul och nyårsveckorna ha stora kommitté-förslag kommit slag i slag.

BEFOFKNINGSKOMMISSIONEN har atom förslaget till förbättrad barnsängsvård och förslaget om en folkörkning — som skall äga rum genom hushånds- och skollagen — kommit med till beaktans — kommit med ett förslag till ändring av familjebeskattningen. Det skattefrågan avdraget skall höjas avsevärt för barnrika familjer, och gäller också i viss mån för dem, vars barn redan äro vuxna. Sedan uttages en särskild skatt av barnlösa personer. Det ogifna ståndet bestraffas med ett hårt skattestryk, ty redan ättenskapet såsom sådant medför stora förmåner. Förslaget påminner om de som kejsar Augustus utdödade, i liknande syfte. Man söknar endast bestämmelser om ogifnas utestånd från offentliga uppdrag samt om fria teaterbiljetter för de gifla.

BARNPENSIONERINGSSAKKUNNIGA ha samtidigt meddelat om sina väntade förslag, att de ämnas förordna en ökning av statens kostnader med ett tiotal miljoner kr. för barnbidrag i form av rena understöd till i första hand föräldralösa, samt änkors och invalda änklingars barn, men att förslagen skola utformas så, att föräldrarna icke uppmanas till församlighet i sina försörjningsplikter.

DE SVENSKA MISSIONÄRERNA i Somaliland ha utvisats av italienska myndigheterna och deras egendom har beslagtogs — efter att flera av dem ägnat ett helt livs arbete åt Sveriges mission.

MR ANTHONY EDEN BLEV SIR SAMUEL HOARES efterträdare som Englands utrikesminister, vilket har tolkats som ett tecken på att England skall återgå sin ursprungliga, N. F.-trogna hållning i italiensk-äbessiska frågan. Posten som Folkförbundsminister, som tilldelades Eden, när Hoare blev utrikesminister, kommer att indragas.

DET AMERIKANSKA PLANHUSHALLNINGSEXPERIMENTET, N. R. A., som icsensattes av president Roosevelt och hans hjärntrust, och som väckt så stor uppsändelse har officiellt avvecklats och dess värdiga församlingsslokaler äro att hyra.

IBOSTADSFRÅGAN har Befolkningsskommissionen uttalat sig till förmån för de barnrika familjerna, som främst böra bli föremål för de bostadspolitiska åtgärderna. Kommissionen understöder de myndigheter, som hemställt om fortsatta bidrag till byggnadsverksamheten på landet och i städerna för nästa budgetår och påminner om betydelsen av att man bygger med minst två rum och kök.

Ju mera tillsäpats världsituationen är, såsom i detta ögonblick av krig, våld och andligt förtryck, desto mera anspråksfullt kan det förefalla av en tidning som Tidevarvet, att fortsätta med hävdandet av sina frågor och krav. En fristående tidning utan organisation, utan några massor bakom sig, utan annan makt att sätta bakom orden än *övertygelsen att det är de levande, skapande människorna, varhelst de finnas, som i sig äga förmågan att forma världen.*

Tidevarvet har alltifrån sin begynnelse som främsta programpunkt uppställt kravet på *respekt för människovärdet i alla dess manifestationer.* Från den utgångspunkten ha vi sökt att bedöma de dagaktuella frågorna på olika områden. Vi utgå ifrån att *människan är ett självändamål, ett engångsvärde, med rätt att bringa sina ansat, längtigheter och gävor till högsta möjliga utveckling.* Människan får aldrig göras till ett medel. Därför vägra

Inför 1936.

Ju mera tillsäpats världsituationen är, såsom i detta ögonblick av krig, våld och andligt förtryck, desto mera anspråksfullt kan det förefalla av en tidning som Tidevarvet, att fortsätta med hävdandet av sina frågor och krav. En fristående tidning utan organisation, utan några massor bakom sig, utan annan makt att sätta bakom orden än *övertygelsen att det är de levande, skapande människorna, varhelst de finnas, som i sig äga förmågan att forma världen.*

Tidevarvet har alltifrån sin begynnelse som främsta programpunkt uppställt kravet på *respekt för människovärdet i alla dess manifestationer.* Från den utgångspunkten ha vi sökt att bedöma de dagaktuella frågorna på olika områden. Vi utgå ifrån att *människan är ett självändamål, ett engångsvärde, med rätt att bringa sina ansat, längtigheter och gävor till högsta möjliga utveckling.* Människan får aldrig göras till ett medel. Därför vägra

vi att acceptera den anda, som fått sitt skarpaste uttryck i diktaturernas värdering av människor efter ras, blod och kön, med därav följande förtryck av de icke godkända.

En tidnings år är liksom en människas, fullt av nya kombinationer, där varje dag bär sitt eget oförutsedda ansikte. Enhelighet vinner man icke genom begränsningen genom den gemensamma måttstocken för avgränden och val. När Tidevarvet anslöt sig till *Kvinnornas Vapenlösa Uppror mot Kriget* var det en självvalen följd av vår inställning mot kriget och det arbete för freden vi alltid sökt fullfölja. När Tidevarvet med glädje hälsade *Irene Harand* i Stockholm, skedd i det i känslan av tjejningsfrändskap i djupaste mening och därför att vi tro att *varje människa som söker ge röst åt världsprotesten mot krig och våld är ett värde för vår tid.*

(Forts. å sid. 4.)

Ada Nilsson:

En tacknämlig julpresent.

Förbättrad mödra- och barnavård.

Ett Kungligt kommittébeträdnande är sällan någon himmelsk lösnings, men jag undrar om ej Karl den fölfes danskfödda moder Ulrika Eleonora den Äldre och hennes livlikare Urban Hjärne, såsom de första svenska initiativtagarna till ordnad barnsängsvård, känner sig

de del av kostnaderna. Vad den slutna barnsängsvården beträffar skall det ske genom statsbidrag till inrättandet av lämpliga anstalter med ett bidrag av högst 2,500 kr. per vårdplats. Gående nog kan även sådant bidrag utgå till mindre hem och förlösningrum hos barnmorskorna. Bidraget må där dock ej överstiga 1,000 kr. Driftsbidrag lämnas även av staten med två kr. per vårddag under högst tio dagar oberoende av anstaltens karaktär.

Barnmorsketskan stopas och barnmorskans avlöning övertages helt av staten. Bostadsförmånerna uttökas med ett underskjömsrum och kostnaderna övertas av landstigen. Den föreslagna lönen är 1,500 per år med ett par ålderstilläg.

För att nå fram till likställighet med distriktstörskornas samt möjliggöra bättre vård till moder och det späda barnet före-

U. Eleonora 1656-1693.

(Efter målning av Ehrenstrahl)

ganska nöjda i sin himmel över de tjocka lunt, som herr generaldirektör Nils Wohlin å Befolkningsskommissionens vägnar strax före jul överlämnade till socialminister. Luntan handlar om förslag till omorganisation av förlösningssvården, barnmorskvesändet och barnmorskutbildningen samt till vissa åtgärder beträffande förebyggande mödra- och barnavård.

Kan de förslag, som här framsatts, på ett vettigt sätt föras ut i livet har Urban Hjärnes hjärtsuck år 1682 över barnaföderskornas elände — > de där ejles så ömbligen fara att stenar i jorden må förbarna sig därövers — ej längre något fog för sig.

Förslagens huvudpunkter är inrättandet av praktiskt sett fri förlösningshjälp av barnmorska. Sker tilldragelsen å anstalt betatas en dagavgift av en krona, som kan betraktas som ersättning för den föda kvinnan får å anstalten eller förlösningshemmet. I kvinnans eget hem blir alltt frött.

För den fria vårdens möjliggörande föreslås att staten övertager en betydan-

Urban Hjärne 1641-1724 (själporträtt).

slås en förbättrad utbildning på så sätt, att först skulle vederbörande under de första två åren genomgå skötersketutbildning samt därpå specialutbildning på barnmorskeanstalt under ett och ett halvt år. Alltså samma tre och ett halvt års utbildningstid. Detta skulle i sin tur berättiga till en grundlön på 1,800 kr. för år. Förslaget innebär vidare en viss rek-

(Forts. å sid. 2.)

Detta är kriget.

På årets sista dag blev det avlägsna äbessiska kriget påöfligt påtagligt verkligt för hela Sveriges folk. Genom telegraf och radio spreds meddelandet att den svenska ambulansens esta och största avdelning genom ett italienskt luftbombardemang tillintetgjorts och att samtliga svenskar voro döda eller svårt sårade.

Underrättelserna voro ofullständiga och motsägande, men att något hänt var ofrånkomligt. Då samtidigt uppgavs att sikten varit klar och maskinerna flugit över ambulansen på låg höjd, samt att denna varit förslagen på ett betydande avstånd från frontlinjen verkade hela angreppet som ett medvetet begånget brott mot Genèvekonventionen, som garanterar Röda Korsets okränkbarhet. Den svenska pressen förde även ett häftigt språk mot Italien.

Torsdagen den 2 januari hade läget kärnat något. Av de underrättelser som ingingo framgick, att de första ryktena varit betydligt överdrivna. Förloppet tycks ha varit följande:

Hela ambulansavdelningen med instrument, proviant och utrustning har förstörts genom ett kulspruteanfall från italienska flygflytt. Chefläkaren dr Hylander och ytterligare en svensk lärare ha blivit svårt sårade. Ingen av svenskarna skall dock hava döfades, men däremot 30 äbessier, såväl patienter som vårdare. De sårades antal uppges vara 50.

Det är förklarligt att den svenska opinionen reagerade starkt mot det till synes överlagda angreppet. Men de militärer som uttalade sig varnade från

början för hastiga stalletdningar. Den italienske ministern i Stockholm framhöll också i en intervju, att med den moderna krigföringen var det här närlig omöjligt att garantera Röda Korsets okränkbarhet, samt att en ambulans, om den verkligen skall göra nytta, måste ligga nära truppen och ta samma risker som de. Och den danske folk-rättsperiten Aksel Möller har på tal om eventuella ersättningspliktigheter strukt under att vi nu synas leva i en tid, då krigföringen blir mer och mer barbarisk och hämsynslös.

Det är icke fråga om annat än att det som skett är en allvarlig tankeställare. Både för dem som acceptera krigets metod att lösa mellanfolklige tvister och för dem som vägra att godtaga krigets nödvändighet.

De förra måste inse att det »humana» kriget är en faktion på krigsteknikens nuvarande ståndpunkt. Vi fördoma skarpt gärningsmannen av idag, men krigets väsen är sådant, att ingen krigsledning som helst kan under vissa ogynnsamma omständigheter stå inför *precis samma situation, ja, kanske ha utfört samma handling.*

Det är kriget som sådant som hela vår indignation måste vända sig emot. Det är till krigets avskaffande som en gemensam front måste skapas. Italiens handlingar kommer under historiens dom. Det svenska folket kommer säkerligen ej att låta avskräcka sig i utövandet av sin humanitära gärning, men framför allt måste vi samta oss till oförsonlig kamp mot krigets id.

Elin Wägner:

Problemet Indien.

Det talas mycket om vägen till Indien i dessa dagar och om tvånget för England att hålla den öppen, men det talas aldrig om Indien självt. Det spelade ingen roll i den nys avslutade engelska valrörelsen. Där på England löst problemet Indien?

Vissa saker har engelsk politik åstadkommit. Den har tvingat Gandhi att lämna den politiska kampen för så vitt han över huvud ville ha möjlighet och frihet att arbeta för de fattiga och förtryckta massorna. Den har krossat den vapenlösa upprörelserns genom politiska och fängelseterror, indragning av föreningskassor, yttrandefrihet och pressfrihet. Den har gjort slut på de årslänga striderna om den nya konstitutionen för Indien genom att helt enkelt hemma i engelska parlamentet besluta en indisk konstitution. Den innebär en viss självstyrelse med rösträtt till ett huvudparlament och flera provinnsparlament och parlamentariskt ansvariga regeringar av blandad engelsk och indisk sammansättning. Men den innehåller samtidigt alla de förbehåll och garantier som voro behövliga för att den verkliga makten skulle stanna i Englands händer.

Indien kan inte erkännas den av England skedd förlåtningen. Allt detta har skett genom maktpåbråk och våldsmedel. Någon överenskommel-

se i godo med indierns lyckades England inte träffa trots att försök gjordes av arbetarregeringen. Och när den nya konstitutionen nu börjar fungera, vägrar indier erkänna att den kan ha några fördelar eller att den kan vara uttryck för någon slags vilja hos engelsmännen att gå indierns fria självständighetskrav en bit till mötes. Det är betecknande att Gandhi inte ens ansatt det lönt att sätta sig i den nya konstitutionens detaljer. Han står som frihetspartiet, »The national congress party», på den ståndpunkten att en förtäring för Indien måste beslutas av en indisk konstitueringsradeforsamling på ett annat sätt.

Efter många års kamp, som inneburit de svåraste förtöjelser för ledarna och

(Forts. å sid. 4.)

AB. Sthlms. Tillskärareakademi
Drottninggatan 71 A, STOCKHOLM.
Tel. 21 33 10. Sveriges äldsta stats-
understödda tillskärarskola för beres-
o. damskärare under yrkeskontroll.
Begär prospect.
Mönster med vidtändte varumärke
garanteras för god passform.
Begär prislista.

TIDEVARVET

Radikal
politisk
utveckling.

REDAKTÖR:

Carin Hermelin
ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag
Triedwaldsgård 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Anders Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.
Ledam. av Sveriges Advokatsamf.
Norrländsgatan 18.
Tel. 10 75 75, 10 75 76.
STOCKHOLM

Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamnstorg 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9—10 f. m.
För havandeskapet och
dess sjukdomar.
För medelåra kostnadsfritt, för andra mot
erläggande av 2 kronor.

Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik i Sabbatsberg.

Mottagningstider: Onsdagar kl. 6—7 e. m.
Lördagar kl. 9—10 f. m.
Läkare: Doktor Gerda Kjellberg.

Alma Axelssons FORLOSSNINGSHEM

LINNEGATAN 19
Mottager inackord. Även för längre tid.
Tryggt och egen, välsk.

Per-Einar Fryklöf

TANDLÄKARE
Sven Rimnangsgatan 3, 3 tr.

(Norr Mälarstrand 78.) Mottagn. kl. 12.30
—1.30, 6—7 e. m. samt telefon 53 42 46.
Låga taxor. Kostnadsfri rådgivning.

Tandläkare SIMON GROSNIN

Södermalmsgård 4¹ Tel. 40 77 10.
Mottagning: Måndag 5—7
Onsdag 10—12
Fredag 10—12
Lördag 2—3
Åsamt tid efter överenskommelse tel. 40 77 10.
Kostnadsfri rådgivning.

Centralbadets damfrisering

rekommenderas
Kl. 20 95 92. Färdklassig.

Alimonda-Institutet

40-årig homeopatisk praktik.
Mottagning 11—2. Rådfrågning även per
korrespondens. Begär prospekt och frå-
geblad. Leg. läkare.
Adress: Upplångsgatan 16, 4 tr. (hiss)
Stockholm. Telefon 32 08 99.

Uno Oldenburg J:or

Jur. Kand.
Drottninggatan 4, tel. 21 30 44.
Alla slag juridiska uppdrag. Rättegån-
gar, skilsmässor, bokslätt, aktenskap-
förord, bouppkepp, testamenten.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 " 73 37
GOTGATAN 52 " 333 90

Arméhanddukar 86 cm.

Myg, ballong, fälls, med bärgare, slästan-
vagn, spanstull till skott eller som betäcknings-
duk, pris endast 8.50 pr duss. Utsk. i 2 duss.
fraktfritt.

Oskarsons Lager, Kongev. 70, Sthlm.

Frukt
FRUKTCENTRALEN

Folket i bild i ny utstyrelse.

Folket i Bild

Folket i Bild, den då folkroreserna
orienteras veckotidningen, har kommit
inregistrera en så kraftig frammarsch, att
upplageströmmen från och med nyret
medelvärdigt tryckning i tvååriga-roti-
tionspressen i samband därmed har
genomförts i ny utstyrelse: formatet har
utökats något, omstapet har förbättrats
och en del nya textavdelningar upplagits.
Tidningens pris är alltiämt 25 öre.

Antikvariatet

Äldre och yngre litteratur
i olika ämnen.
Hannögatan 17 - Stockholm.
Tel. 21 16 14.

Sv. Eldbegängelse- förskrämskassan,

dottterföretag till Sv. Eldbegängelse-
föreningen, stiftad 1882, befrävar vid
medlems dödsfall de efterlevande från
alla bestyr och kostnader för begravning.
— Försäkringssumma 300 kr.
LÅGA PREMIER.
Sveväg 25, Stockholm.
Tel. 20 22 86, 11 95 20, 11 37 89.

VIGGBYHOLMSSKOLAN

Internatskola för gossar och flickor.
Viggbyholmsskolan vill i sitt arbete söka ta hämsyn till de olika elevernas
begåvning, arbetstakt och intresseinriktning.
Viggbyholmsskolan består av en fyraårig grundskola (förberedande klasser)
samt en därpå följande examensfri 7-årig skolegård, avsedd att skänka en
allmän medborgerlig utbildning. Med anknytning till medborgerlinjen sättes
klasser från och med höstterminen 1936 att vid skolan inrättas ett tre-
årigt gymnasium, avsett för de elever, som ämna gå vidare till akademiska
studier. Övriga elever kunna anskjuta till skolor för vidare praktisk-teoretisk
utbildning (tekniska, merkanth eller praktiska skolor).
Såväl gossar som flickor mottagas från nybyråstadiet. Viggbyholmsskolan
är belägen vid Stora Björten, cirka 2 mil norr om Stockholm. Prospekt genom
undertecknad, adress Viggbyholm, Tel. 50. Vårterminen börjar den 20 ja-
nuari 1936.

PER SUNDBERG.

Vävskolan med mönsterritning och heminredning.

Fortbildningskurs: Komposition med provvisning. Färglära med naturstudier.
Materiallära med handspinning. Heminredning med planritning och komposition
av textilier. Nybyråarkiter för hemvävning, yrkes- och pedagogisk utbildning.
Stockholm med billig pension. Tel. 234. Signata Vävskola. Mary van Rijswijk.

Stockholms Borgarskola

(Föräldrag- och utlösningskurs)
Rektorssepeditionen, Kungälvsg. 4, 2 tr.
öppen 10—12 (tisd. 10—3). Tel. 23 01 15.

SPRÅKLINJEN. (Särskild avd. i Södermalm.) Nybyråklasser, förtä-
ttningskurser och konversationskurser i tyska, engelska, franska, ryska, italiens-
ka och spanska. Ett gott tillfälle till fortsatta språkstudier eller realskolan
eller 9-årig flickskola. Litteraturhistoria i förmiddagspaus. Svenska (lärs- kurs
för utlänningar), danska. Tälteknik och välläsning (Manda Björning).
REALSKOLAN å aftonid, 3-årig. Kurser i ensk. ämnen. STENOGRAFI
och MASKINSKRIVNING för skolans elever.
FOLKHOOGSKOLAN (statstunderskolan): 1-årig huvudkurs i föräldragstid
jämt 2-årig fortsättningskurs.
FÖRELÄSNINGSLINJEN: Föreläsningar i historia, geografi, litteratur- och
konsthistoria samt språkföreläsningar på tyska, engelska, franska, italienska och
spanska. Litteratur- och musikföreläsningar. — Kinematografiska föreläsningar.
Immering 7. jan. för språklinjens kl. 10.30—11.30 t. m. och 6—9 e. m. för
Folkhögskolan 11—12 t. m. och Realskolan kl. 7—8 e. m. Sörvärdens tillid.
Timmermangatan 28, 7—8 e. m. Läsningen börjar 13 januari.

En tacknömlig julpresent.

(Forts. fr. sid. 2.)

Andrea Andreen-Svedberg.

Disa Västberg.

tion mot en allt för långt driven indragning
av distriktharmorkesbefattningarna
och försöker på ett som det synes
lyckligt sätt kombinera och sammanbinda
den öppna och sluta barnmarksvärden.
Den förebyggande mödra- och barn-
värden föreläs i ungefärlig överensäm-
melse med redan föreliggande förslag.
Vissa detaljer här kan diskuteras, men
kommer saken bara i gång ger sig en hel
del anordningar av sig själv.

Statens utgifter beräknas efter 10 år
uppå till 4,4 milj. kr. per år.

Inom befolkningskommisionen har det
närmaste utförandet av förslaget varit an-
förtrött till delegationer. I ena fallet dr
Andrea Svedberg och fru Disa Västberg
med Frösterström, i andra fallet utan
honom, samt i båda fallen med bistånd
av vissa specialkänniga.

Sveriges kvinnor ha all anledning att
med tacksämhet ta emot julpresenten samt
enligt sätta all sin kraft till för att på det
sätt förverkliga en lögsedand hånno-
ven drotnings dröm om god och kär-
leksfull vård åt varje svensk barnafö-
derska.

Ada Nilsson

SPRID

Amelie Posse-Brázdová's
broschyr

En kampsignal mot kriget!

Den kan rekvireras för utdelning från
Tidevarvets exp. Triedwaldsgård 2,
3 tr., Stockholm. Tel. 20 48 42.

Hälsan, viktigast av allt.

Vårda Eder hälsa. Effektivt behandlas gikt, reumatism, ischias, nervsmärtor, rubo-
nerna orördande och skötsel. — Kurs I: 1 lehr—15 dec. med 2 veckors ferier.
Kurs II: 1 aug.—15 juli med cirka 5 veckors ferier. — Undervisningsavgift 100:-
kr. pr kurs. Rumm och kost 50:- kr. per månad. Fri underv. o. statstip. till oob-
med o. mindre bemidd. Prosp. genom föreståndarinnan Ester Alde, Vackstans,
TVETABERG.

NORRKÖPINGS STUVLAGER

KLÄDEHANDL. Särnhusåskola 4, Stockholm.
Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar pr extra kontant. Detta orsakar till våra bill. priser.

VACKSTANS HEMSKOLA

(Stifts läms lanthusstillskola) meddelar undervisning i vad som hör till ett lant-
hems orördande och skötsel. — Kurs I: 1 lehr—15 dec. med 2 veckors ferier.
Kurs II: 1 aug.—15 juli med cirka 5 veckors ferier. — Undervisningsavgift 100:-
kr. pr kurs. Rumm och kost 50:- kr. per månad. Fri underv. o. statstip. till oob-
med o. mindre bemidd. Prosp. genom föreståndarinnan Ester Alde, Vackstans,
TVETABERG.

Rätten till arbetsförtjänst

måste bestå oberoende
av civilstånd och kön.

Kvinnornas rätt till förvärsarbete har
äter varit utsatt för en attack, icke
med Arbetsdomstolens utslag i tvisten
mellan Livsmedelsindustriarbetareför-
bundet och Bräutigams konditori i Göteborg.
Det gällde avskedandet av tre gilla
kvinnliga arbetare vilka konditoribola-
get bl. a. motiverat med, att det av so-
ciala skäl för framtiden icke ville anställa
gilla kvinnliga arbetare. Livsmedelsar-
betareförbundet motsatte sig beslutet
men Arbetsdomstolen godkände bolagets
åtgärd.

Innehåra de sociala skälerna att ar-
beta, när det gäller kvinnor, skall ranso-
neras efter någon svors behovsprioritet?
I så fall borde ju principen gälla även
omvänt, så att kvinnor med aktenskap-
liga försörjningsplikt i första hand ble-
ve antagna till välvärdade tjänster. Att
så icke är fallet är lätt att övertyga sig
om, t. ex. när det gäller de automatiska
avskedanden vid giltersmål som äga rum
bl. a. vid flera av våra stora försäkrings-
bolag. Där finns det utmärkta exempel
på att förlusten av hustruns arbetsför-
tjänst kan innebära katastrof för en fami-
lj, där mannen icke har några inkomster
att bygga på.

Sambandslängden av de båda av
varandra oberoende faktorerna, ett aktens-
skap och ett arbete, och försöken att rätt-
vis skilja ut vem som skall komma i
åttjandena av det ena eller det andra
måste alltid stötta på överstigiiga svår-
igheter. Aktenskapets karaktär av en in-
stitution med ofrånkomliga och ingripande
de ekonomiska konsekvenser, borde i stället
för att skärpas konsekvent fortbar-
tas, liksom en arbetande människa bör
bedömas efter sina arbetsförtjänster och
kanskaper, icke efter sättet, på vilket hon
ordnat sitt privatliv.

TIDEVARVET

har under det gångna året
kunnat glädja sig åt en
vidgad läsekrets och ständ-
igt växande spridning.
Men för att tidningen skall
gå framåt behövs
REKLAM

Vi våga därför än en gång
vädja till våra läsare att
komma ihåg Tidevarvets
Reklamkonto 55160
till vilket alla bidrag, stora
och små, mottagas med
stor tacksamhet.

TIDEVARVETS REKLAMKASSA

Postgirokonto 55160

Fem år med Strindberg.

August Falck, den ursprungliga Intima teaterns skapare och chef, har publicerat sina minnen om samarbetet med Strindberg i en volym som han kallat *Fem år med Strindberg*. Det är en bok som man inte läser utan rörelse och beundran. Märkvärdigt är det att konstateras, att ju mera man läser om Strindberg, intima skildringar av dem som stätt honom nära, desto mera vinnande blir hans personlighet, oemotståndligt vinnande såsom allt starkt levande. Det ligger något i detta att den man som själv var till ytterlighet ensidig, orädd och hänsynlös i sina områden, dock kunnat inspirera efterföljarna av så förmån och vacker objektivitet som till exempel Harriet Bossons och August Falcks. Han var förvisso som människa så rikt givande, han delade med sig så friskt som i sina skatter, att den som en gång kommit i åtnjutande av hans tillit aldrig kunde gömma eller förneka den upplevelse, hur hänsynslöst han än senare slog.

Med riktig känsla för det väsentliga i det han har att meddela har August Falck lagt sin framställning så att Strindberg hela tiden framträder mot bakgrunden av teatern, inte blott såsom dess diktare och dess andliga raison d'être, men också såsom dess outtröttliga vis, dess kritiker, uppmanare, rådgivare, rekvisita-anskaffare och regissör. Det intressanta Falck har att komma med är skildringen av denna kända teaters liv och växt och det enastående, djupt fängslande och vackra samarbetet mellan den unga hängivna truppen och det äldre geniet. Det var ju bara tre år teatern höll på — från nov. 1907 till dec. 1910 — men under den tjeu spelade den 24 Strindbergspjäser, de flesta fört opadade i Stockholm. Den lilla teatern vid Bantorget utförde en bragd som tillförskräckt det en enastående pläs i den svenska teaterns och kulturens hävd. Strindberg ägnade teatern en rörande omsorg och ett intresse som tog sig uttryck inte bara i form av pekuniär understöd men framför allt i det deltagande i arbetet, som sträckte sig till de minsta detaljer. Det dugade bjälter titt och

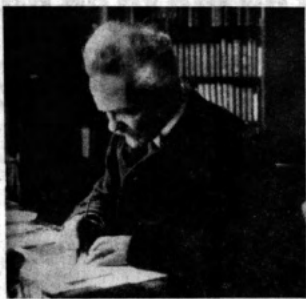
Husmödrar!

Vid Stockholms stads skolor för **Husligt arbete** börja följande nya kurser:
Budgetkurs (ekonom. mat.) 15 gr vardera. (kl. 9-2) börja 7 och 9 jan. Avgift fria.
Enkel bakning, 10 gr (kl. 9-2) börjar 7 jan. Avgift kr. 5.—
Demonstrationskurs i ekonom. matlagning, 4 gr. vardera, 2 dagkurser (kl. 12-3) börja 8 och 13 jan. och 1 skolkurs (kl. 6-9) börj. 7 jan. Avgift fria.
Demonstrationskurs i vegetarisk matlagning, 3 gr. (kl. 12-3) börjar 9 jan. Avgift fria.
Hälsovård, 14 gr. (kl. 2-4) börjar 16 jan. Avgift fria.
 Närmare upplysningar erhållas och anmälningar mottagas å exp. Kungsholmsq. 16, 1 tr., kl. 9-11,30 och 12-4 (före 9-2). Tel. 53 35 57.
 Endast i Stockholm mottagas skrivna personer, vilka fyllt minst 18 år, vinnna inträde. YRKESKOLLDIREKTÖREN.

BROMMABOR!

Vid Stockholms stads skolor för **Husligt arbete** (SKOLKOLEKT, NOCKEBYTORG) börja följande nya kurser:
Budgetkurs, 15 gr. (kl. 9-2) börjar 9 januari. Avgift fria.
Enkel matlagning, 20 gr. (kl. 9-2) börjar 13 jan. Avgift kr. 18.—
Enkel bakning, 10 gr. (kl. 5-10) börjar 10 jan. Avgift kr. 5.—
 Närmare upplysningar erhållas och anmälningar mottagas å exp. Kungsholmsq. 16, 1 tr., kl. 9-11,30 och 12-4 (före 9-2). Tel. 53 35 57.
 Endast i Stockholm mottagas skrivna personer, vilka fyllt minst 18 år, vinnna inträde. YRKESKOLLDIREKTÖREN.

med helvetet! Han kände det mänskliga helvetet och tände inte att det skulle göras blackt och tamt. Både han och teatern hade minsann under denna tid kännning av det! Visste man inte vad den svenska kritiken i dag kan tillätta sig i fråga om oförskämhet och översitteri, då det gäller något nytt och kämpande,

Regissören i *Blå Torner*.

så skulle man knappast tro sina ögon, då man läser den skrifts denna under hårda yttre betingelser höfna och osjälvt arbetade teater hugnades med i den ledande svenska tidningspressen. Att den kunde leva och inte helt slogs med beredde till stor del på den uppmaning och beundran som kom till det under gästspel i Danmark och Norge. Strindberg var vid detta laget en världsberömd författare och ett erkänt gen, men de stora kritikerna i Stockholm begagnade mot honom en ton som om han varit en förlig pekalast. Träffande säger Falck: »Strindberg fick blott vara stor — på avstånd, och alltid för det han tidigare presterat, aldrig i samband med det han just nu lade fram till besökandena. Det är ju så: när åttenden dömd inträffar är avståndet fullständigt och definitivt — då kan också de små själarna utan fara tillåta sig att berömma!» Glädjande är det att konstatera att de strindbergska kammar spelen redan på den tiden varmt uppskattades i Finland, vilket framgår av den ställiga recension Bertel Gripenberg infört i *Finsk tidskrift* i april 1908.

August Falck har med sina Strindbergsminnen skapat ett vackert minnesrikt över en av de märkligaste perioderna i svenskt teaterliv och han har gett en levande bild av den äldre dikterns som människa och praktisk teaterman. Han är mycket återhållsam i sin skildring, ger föga av personlig karakteristik och inte ett ens av stämningmåleri. Men till syvende och sist är det nog detta purt naturliga sätt att berätta som är det effektfullaste, i synnerhet då man har ett så rikt material som Falck. Oråliga aldrig fört publicerade brev, biljetter, uppsättningsförslag, regianvisningar m. m. ger boken ett värde som överstiger allt vad en personlig skildringsskildring kunnat uppnå. Varje rad som flutit ur Strindbergs penna, om det så är en inbjudning till middag, vibrerar av en oerfärdig vital expressivitet. Och i de mest sakliga sammanhang sticker han in med en anmärkning som plötsligt förflyttar oss följt i diktens värld. Där har man ett förlägningsföretag som tillägnat sig ett stort antal av Abu Casems tafflor, med noga granskning av slättstycken, divaner, plyschdraperier, och så ett P. S.: »Vi måste böra bara skratta i vår krypta, där Det mänskliga Eländet haft en stor och betydande plats. Krypta, det är den lilla teaterkalken som sannemligen fått rymma lidelser och favor. Men Strindberg ålskade barnens skratt och han ville bjuda fram det i denna onda värld. Från denna lidelse tittan utstrålade så mycket av välnöhet och hjärtlighet. Samma välnöhet och värme utstrålade från skrypan». Denna teater, som August Falck skapade i samråd med Strindberg blev sitt tillhåll och en hemvist för konstnärer, teaterfolk och författare, i

Blandade böcker.

Om man tar ett grepp i översättningsfärdigen bland årets böcker blir intrycken ganska blandade. Thornton Wilder gjorde en gång stor succé med *San Louis bror*, men man knappast påstå att *Till himlen går min väg* (Natur och kultur, 5:—) har ett ut i den förras intressanta ämnesval. Åtminstone ber jag personen vilj deklarerar, att efter de första hundra sidorna lämnade de humoristiska situationerna fullt fullständigt oberoende, och det typiskt amerikanska släkten föreföll något ensidig. Det var med möda jag tvångade mig till läsa boken till slut för att se om det var möjligt att åstadkomma en så andligt stillastående bok. Men det tycks kunna gå, det också.

Inte utan iver sökte sig därför under tecknad mot fransk skärpa och esprit och till i handen *Narke tar stift* (Tidens, 5:—) av François Mauriac, den katolske författarens som är mörster för vissa intellektuella kreatur.

Och när man väl kommit igenom det pretentiösa företaget, där självgodheten och tron på yrkets gudomliga ursprung inte precis tar till författarens fördel, får man inför sina ögon ett prov på obehärlig analysfärdighet i den bästa franska stilen. Mauriac skär med förtjusning i lösa kottar och blottar nervdråarna, som ligger där vita och darrande. Läser man boken i sträck dröjer man med in i denna skakade nervdrar, där inte lämnas kvar att skyla och kilda de arma människorsarna med. Boken för en gång glada buskap, men den visar att diskussionskaviten är en icke förtälig tingest när det gäller att blottlägga skroppliktens i plågade bröst.

Tjecken Kari Capeks namn har framträtt till på det litterära firmamentet, och hans bok *Meteor* (Gebers, 4:75) har väckt nyfikenhet, där den gått fram. Författaren har nämligen gjort den inte alldeles ovärdiga upptäckten, att varje mänskliga egentligen består av flera naturer, ett oenligt och personligt inte just är individens starka sida.

Han låter en störd, halvt ihjällbränd flypassagerare bli föremål för ordrika och konstruktiva gissningar (upplandade med mängder av ord och termer från tropiska zoner) av en läkare, en diktare, en sjukvårdare och en tillrättvåg. Till slut uppstår en helhetsbild, ganska intressant, men överflödig.

Författaren menar givetvis, att ett verifierande ej alls har med den konstnärliga bilden eller verkan att göra. Det skulle det heller inte ha, om författarens objekt, den från himlen meteoriskt störted flypassageraren hade ett — eller någon konstruktionsföretag fick ett intressant levnadspol. Utom att boken får en doft av kvast, blir den också tråkig, och någon dramatisk spänning har

åtminstone inte underreknad fått ut av den.

Med samma glöd och brio som en italiensk hjältebor har Frans G. Bengtsson gått till sitt verk *Karl XII:s levnad* (Norstedts, 9:50). Med elegant bravur bländar han publiken med sin glänsande stil och mäktiga lärdom. Att av flera kollektioner alltid söka välja den enklaste är en regel som psykologien på senaste tiden gjort till sin, och efterom Frans G. Bengtsson är modern psykolog — i lycklig förening med historisk skol — så tolkar han sitt ämne med förfärlig enkelhet och frihet från choser av alla de slag.

Han får hela detta martialiske äventyr att framstå med sympatisk renhjärtighet, där man inte kan undgå att känna en slags beundran för livtagen och huggvärldig, vilka båda kräva sin man och inte har med smygande giftpisar och massbombardemang att göra. Den bild han ger av Karl XII väcker anklagning genom förfärligt till oparistisk inställning, men det intressantaste blir dock knappast hans Karl XII-bild utan skildringarna av Svevige och svenskmara, av bonderna, adelt, krigsutgången o. s. v.

Frans G. Bengtsson har en glänsande förmåga att låta hidskeden stå upp ur sina gravar och tala till oss på ett begrundligt språk. Även om hans stift på sina ställen är så lätt och elegant att den nästan förtärr, har den en vidunderlig makt att hålla intresset vid liv. Det är med öppnande man väntar och hoppas på en fortsättning.

En annan historisk skildring — i romanform — är Robert Graves' *Jug Claudius* (Tidens, 10:—), en högtintressant, fascinerande bok från en rent vanligtgöra i Roms historia, då förgiftningar och mord var lika naturliga som att äta och sova. Den halte, stammande och draglande Claudius som är ett underligt öde blir romansens kejsare, senare mördad och uppöjld till gud, anses av alla som den enda verkligt tokiga i familjen, men visar sig snart vara en mycket klok liten herre, vars bekantskap är mycket givande att göra. I synnerhet blir hans senare del, när man väl hunnit få klarhet i de invecklade släktförhållandena och när Tiberius' och Caligulas excesser i självförnedring är på tapeten, ytterligt givande och ger roande glädje på både kejsare och folk.

John Falck.

Irene Harand

skriver i nästa nr. av Tidevarvet om

Konsten att tala sitt eget folks språk.

Prenumerera på Tidevarvet för 1936. Inskänd avgiften kr. 6 för helt år på postgiro 1544.

Hagar Otsson.
 August Falck: Fem år med Strindberg. Wahlström & Widstrand. 12: 50.

Månad

tidevarvets

mest omfattade boktryckerier står

Zetterlund & Thelanders

fortlöpande bland de främsta

RADIKAL prispolitik, kort leveranstid och gediget utförande garanteras våra kunder.

SKEPPHORN 40 STOCKHOLM
 TELEFON N. 23 18 00 (XÅXEL)

Problemet Indien.

(Forts. fr. sid. 1.)

menige män, avblåste frihetspartiet natur-sambetskampanjen. Detta var naturligtvis ytterlig seft en seger för politiboterna. Men fritetsvagnen hade ändå inte slagit ihjäl, den lever. Skarorna på åter samlats, arbetet har tagits upp på nytt, fast efter andra metoder.

Gandhi har startat en ny upp-frysingskampanj i de indiska byarna.

Två gånger, 1921 och 1930, har Gandhi startat stora vapenlösa upprensningar mot det engelska väldet. Men mellan dessa två kampanjer låg en femårsperiod av uppfostrande arbete bland folket. Det är detta arbete han nu åter tagit upp, sedan han lämnat ledningen av de politiska frihetsrörelsen. Hans program är det samma som då: att insätta de kastlösa i mänskliga rättigheter, att införa spinnrocken och västveten i de indiska byarna och att lyfta de indiska byarna upp ur den fattigdom och det förfärla värdet av de tidsjunder under det engelska väldet.

Men han har förändrat sina arbetsmetoder. Förford för han med bil eller tåg genom Indien, nu vandrar han till fots med en liten grupp av 20, 30 följelagare, han himnar kanske inte varje dag besöka mer än en av de 700,000 som finns i Indien, men det bekymrar honom inte. Han tar sig tid. På detta sätt delar han frivilligt de allra fattigaste liv och strapasor, förstär de bättre och kan hjälpa dem ättre. Och indiska politiker i viktiga ärenden liksom främjare av vad rang och ryktbarhet de må vara, så finns sig i att följa honom på hans tidiga morgonmarscher i dammet av de tusenden som följer mästaren från en by till en annan. I alla byar samlas invånarna, smålösa av glädje som det sägas över att få ta emot folkets frälzars, att få lyssna till hans ord, få ge den kopparslant som är deras dagpenning i sin egen för de kastlösa befrielse. I den nya livsform lär Gandhi vara frisk och lyck-

lig med sina 67 år och göra ett maktigare intryck än någonsin av frid, för-tröstan, kärlek och kraft. De artiklar han skriver om natten vid lägerelden medan hans följelagare sova blåra också vittne därom. Ofta måste han svara på frågor vad han tänker om världssituationen och möjligheten att utan våld reda sig och vara en makt i den.

Se här, vad ett land förmodar utan våld!

I detta sammanhang har han med stor kraft och övertygelse deklarerat sin tro att Indiens uppgift i världen är att ge världen ett exempel på vad ett land förmodar då det frivilligt avstår från att bruka våld och i stället sätter igenom sin vilja med andigt makt. Det är betecknande för Gandhi att han ställer upp som villkor för Indien, om det skall kunna fylla denna sin mission, att det först blir medvetet om sin styrka i stället för att som nu vara medvetet om sin svaghet. Den tappra behövs inga vapen, hans makt är större utan dem än med dem. Om Indien kände sig som ett starkt folk som förskade att bruka våld fast det kunde det, då skulle det inte mer frukta engelsmännen, varken som soldater, affärsmän eller administratörer. De skulle inte mera misstro oss, säger Gandhi, vi skulle få till det dit vilje. Ja, vi skulle bilda en så stark moralisk kraft i världen att även Italien måste lyssna till oss.

Gandhi kräv på dem som skola bruka hans icke-våldsmetod åra stora, och han har rätt i att varken indier eller engelsmännen eller abessinierna eller något annat folk nu uppfyller dem. Men när den indiska frihetsrörelsen nu försöker lägga den breda demokratiska basen för en framtida självständighet genom att höja folket självtvång genom att höja folket självtvång, gör den på Gandhi linje fast han icke officiellt är deras ledare mer. I den politiska kontroversen med den engelska vicekungen och hans administration, följer den däremot andra metoder än Gandhi. Frihetspartiet ställer upp kandidater till de två parlamenten och vann separat som för förfärlighet, därför att parter ansatts brutet och försvagat. I parlamenten ha dess representanter fört en stark opposition mot regeringsförslagen på alla punkter och segrat. Vicekungen har därför måste använda sig av sin makt att genomföra sina lagar tvärs emot folketviljan. Genom sina politiska framgångar och sitt arbete i övrigt har frihetspartiet börjat återvinna folket respekt och förtroende.

Kvinnorna spela en viktig roll i den nya frihetskampen.

Denna fritetsvagns nya resning efter reaktionen som följde på de hårda kamp-åren, finner man återspeglad i den världsbekante missionären Ch. Andrews uttalanden. Då han för ett par år sen kom från Indien, var han snarast missmodig och ovid, nu är han full av nytt mod. Han säger nu också något, som kan vara av särskilt intresse för oss, nämligen att hoppet om Indiens framtid till stor del bygger på kvinnorna. Stora skaror har dragits in i rörelsen för sin egen och Indiens frihet och förnyelse och deras mod och kraft viker icke. »De ha åbolut beslutat att icke ge förtvunnen rum», säger han.

De indiska kvinnor som kommit så långt att de hålla kongresser, visa också stort mod och säkerhet i sina krav. De begära full politisk likställighet med männen, spritförbud, borttagande av de kastlösa straffställning, avskaffande av dödsstraffet och upplysning i stora skolor och preventivmedel. Fra Ellen Hörs berättade också nyligen i en artikel i Politiken exempel på att de våga stå upp mot männen och säga från att de anse barnäktenskap värre än mord.

Kan jag få en gasmask åt min tvååring...

Krig mot kriget!

En ung mamma i Paris hade läst en artikel om »Nytan av gasmasker» och blev så intresserad av saken att hon beslöt att nå närmare reda på vad de tillverkas och säljas. Resultatet av hennes undersökning var inte uppmanande, vilket framgår av den skildring som sändt i tidningen Femmes, det världrograde organet för Kvinnornas världskommitté mot krig och fascism.

- Den unga frans första beköt gjaldte ett av de stora varuhusen.
- Föråt, var finns gasmaskerna? —
- I Hygieniska Avdelningen, om jag lär bevära.
- Friken bakom disken tar fram några exemplar av det välkända föremålet, med sin långa slang, de stora glasögonen och en tung apparat för luftfiltrering.
- Vad kostar den? —
- 80 francs.
- Och den är verkligen effektiv? —
- Försäljerskan låter inte överrumpa sig.
- Det är den bästa vi har, den allra senaste och mest fulländade modellen.
- Har ni olika storlekar? —
- Ja, tre. Litet, stort och medelstort.
- Det är så, att vi är en hel familj, jag har en liten gosse på två år. Vill ni visa mig en modell för den åldern.
- Det finns tyvärr inte någon. Den minsta storleken vil ha är för barn på två, tretton år.
- Men sålsta friken, hur går det med alla de små barnen — alla som är under tretton år kommer jag att dö vid luftanfall...
- Försäljerskan hämtar avdelningschefen, som försöker rädda situationen: — Vi skall framföra saken till fabriken, kanske man kan ordna det med en särskild beställning... om ni vill lämna er adress skall vi göra värd bästa att göra er...
- Men jag kommer ihåg, berättar den intresserade modern, att jag har fått en broschyr, en »Nationella gasskyddspropaganda», där det finns några adresser

Den toppre behövs inga vapen. År 1921 skrev Gandhi att han hoppades Indien skulle väna sin frihet inom ett år, ty inom den tiden hoppades han ha fått hela folket med sig. Sedan dess har han, ja, inom den tiden hoppades han ha fått hela folket med sig. Sedan dess har han, ja, inte så särskilt gammal förresten, bara 65 år, men han kan inte andas i gasmask, han får kvävningssmärta.

- Han får skickas bort. Alla gamla skola utrymma städerna.
- Så har jag en tuberkulos system? —
- Alla tuberkulos skickas iväg.
- Är det en astmatisk svulst? —
- Alla astmatiska personer utrymma de gasstade områdena.
- Och de hjärtsjuka?
- Måste bort.
- Och denna låter sin hand falla ner, som om hon vare stationsinspektör och gav avgångssignal åt ett tåg.
- Men har många tag behövs det inte för att kunna ta med alla barnen, de gamla, sjuka, i en stad som Paris... Finns det några släps förturkort eller någonsans där man kan anmäla sig.
- Ingenting officiellt ändå. Det räcker säkert att förete ett likartning.
- Jag där själv slutligen: Vi är inte färdiga för detta. Det är därför vi måste förklara krig mot kriget.

Elin Wågnér.
RADIO fabriken Auditorium reparerar alla apparater snabbt och bill. Försäljer Allströmsradio av märket Auditorium. Besök vår utställning. **Vasagatan 23. Tel. 201 49 16**

jag kan vända mig till, och så går jag upp till byrån för Nationell Beredskap. Damen som tar emot mig vet ingenting, vill heller ingenting säga av rädsla att comprometera sin organisation. Det enda hon kan råda mig till är att uppsöka direktören för en fabrik, som är erkänd av krigsministeriet... STY på detta som på alla andra områden finns det ju alltid människor som försöker utnyttja situationen och man kan aldrig vara säker på att de är billiga fabrikanter också är tillförlitliga, inte sant? —

När jag kommer in till den godkända gasmaskfabrikanten, kunde jag tro mig vara i en konfektionsaffär. Nästan hela rummet är upptaget av smodelers. Men det är modeller av dystert slag; provdator från trop till två kladda i vatten- och gastigt gummityg, med tjocka tråslude stor och försedda med masker. Manne-tånger som inte ha ett enda miltigt drag — misluster. Framsteg? Civiliserad? Skulle detta verkligen vara priset för livet.

- De utnämndena, lysheterna ställdes i ett bön rummet bildar en underlig kontrast till denna mardrömsliknande utställning.
- Den elegante och förekommande direktören visar några gasmasker. Synre-behållaren är avtagbar och kan ersättas med en ny, om den skulle förlora sina filtrerande egenskaper.
- Och hur länge räcker den? —
- Det beror på... Förresten, ni kommer ju aldrig att använda gasmasken utan avbrott.
- Vad kostar ersättningsapparaten.
- 42 francs.
- Man kan sätta på den varsmohelt?
- Nej, för all del, det vore högst riskabelt. När ni tar av filtret för att byta kan gasen obehövd tränga in. Utbytet måste åbolut ske i ett gasfritt ställe... För övrigt rekommenderar vi åt våra kunder att skicka in sina apparater varje år till oss för att få gummialer och utbytta och kontrollerade.

Jag förklarar att jag gärna skulle vilja ha ett tillförlitligt skydd för mina två barn, av vilka den ene är tre månader, den andre två år.

- Den charmante affärsmannen lyfter armarna och låter dem falla ned stetter åsido.
- Det finns absolut ingenting i den vägen för närvarande.
- Kan ni inte tillverka särskilt på beställning?
- Om möjligt. Den hitills brukliga typen passar inte alla för barnerna. Vi håller visserligen på att utexperimentera en liten sovsäck, fullkomligt gastätt... —
- När kommer den i handeln? —
- Tyvärr aldeles om möjligt att säga.

Judarna vända hem.

Till Redaktionen av Tidevarvet.

I en recession, som den 9 november 1935 var införd i Eder ärade tidning, har boken »Judene vända hem» av Max Hofmann och Lise Lindbeck fått en hel del lovord.

Det skall välstråk erkännas, att boken är skriven med »irik impressionism». Men dess grundlär är den helhetsupplattning, som den bibringar en om förhållandena oerfaren läsare: att judarna åro i färd att tränga ut araberna från Palestina jord. I verkligheten är det så, att den judiska kolonisationsbråktrakt sig på uppofrande av obehödda ödemärker och att det alltså blir i ytterlig liten skala som araber trängas undan. När man som läskändingsmaterial för en engelsk studiekommission skulle söka få tag på sådana från jorden undandrängda araber, var det ytterst få man lyckades leta upp.

Statistiska fakta, som icke kunna vederläggas, är, att den judiska trädgårdskolonisationen i stor utsträckning stimulerat araberna till efterlöjd (särskilt på apelsinodnings område) och att det till Palestina pågår en livlig araber invandring från granländerna Syrien och Transjordänien. Den sista omständigheten visar ju, att Palestina anses som ett lyckligt land att bo i för araber. Visst finns det en extrem judisk nationalism. I varje fall har det fastslås, att när man på socialistisk håll diskuterar Palestina framtid, man aldrig räknar med något undandrängande av araberna.

Stockholm den 28 december 1935.
Med utmärkt högaktning
Stig Bendtsen.

Inför 1936.

(Forts. fr. sid. 1.)
Tidevarvet har under det gångna året haft glädjen att möta ökad förtroende och en vidgad läsarkrets. Vi känna förpliktelser härav. Därför våda vi också till våra läsare att stå oss bi. Kom ihåg vilka svårigheter som måste övervinna. Visa er solidaritetstänkska och förmåga av sammanhållning. Betänk att just nu gäller det för dem, som skatta frihet och självständighet högt, att göra sig aktivt meddelaktiga i samhälls- och politik och att hålla stånd mot alla krafter som vilja förinta de mänskliga värdena.

Gör Tidevarvet bekant bland Eder vämmar. Sänd oss adresser på dem, som vilja lära känna Tidevarvet. Vi skicka gärna provnummer.
Och framförallt: Prenumerera! Med tecknas nummer tillier en giroblankett. Inlämna prenumerationsavgiften, så att tidningen utan avbrott kan komma Eder till handa.

Helt år kr. 6:—
Postgiro 1544.

TIDEVARVET

Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm.
REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningstid 10—12.
EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.
Kontostad: kl. 10—12 t. m., 1—4 e. m. Postgiro 1544.
PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:—, åvår kr. 3: 25, kvartal kr. 1: 75. Lösningsnummer 15 09.
ANNONSPRIS:
1 rest 25 öre per millimeter.
Stockholm 1936
Zetterlund & Thelanders Boktryckeri A.-B.

Med detta nummer av Tidevarvet följer en prenumerationsblankett till dem, som ännu icke prenumererat för år 1936. Insend avgiften till exp. Triewaldsgränd 2° Sthlm. först möjligt så att tidningen kan expedieras till Eder utan avbrott.

IDUN passar Er bäst, IDUN ger både värde och trevnad. Doktorerna Einar Wallquist, som skrivit »Kan doktora komma», Per Wetterdahl, den kände kvinnoläkaren, lärinnan Stina Palmberg, riksbankens för sin goda hand med svärhantleriga barn, den unga husekonans Ishimoto, en av japanerna mest kända kvinnor inom arkitektur och i socialt arbete, och Arne-Arewev, Gustaf Lewnébauppt Öka under 1936 Eder glädje och nytta av IDUN.
Vilken veckotidning ger mer omfattning än IDUN.
Prenumerera postgiro 1544 kr. 6: 25, åvår kr. 3: 25, kvartal kr. 1: 75. Tel. 20 48 42.